

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/274/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7616209809
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Čabaiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7616209809.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Čabaiovej a sudcov JUDr. Zuzany Matyiovej a JUDr. Martina Kolesára v spore žalobcu U. C., nar. XX.X.XXXX, bytom Levoča, Gašpara Haina XXXX/XX, proti žalovanému BNP PARIBAS FINANCE SA, so sídlom Boulevard Hausmann 1, 75009 Paríž, Francúzsko, konajúcou na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Karadžičova 2, Bratislava, IČO: 47 258 713, zast. Advokátskou kanceláriou Nagyová Tenkač, s.r.o., so sídlom Bratislava, Ružinovská 42, o určenie, že zmluva o revolvingovom úvere je bezúročná a bez poplatkov a i., o odvolaní žalovaného proti rozsudku 16C/137/2016-129 z 10.4.2018 Okresného súdu Spišská Nová Ves

rozhodol:

M e n í rozsudok v napadnutom vyhovujúcom výroku I. tak, že zamietá žalobu o určenie, že úver vyplývajúci zo zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcovej zmluvy o poskytovaní platobných služieb č. 264573011667858 zo dňa 29.9.2014 je bezúročný a bez poplatkov.

Priznáva žalovanému nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej „súd prvej inštancie“ alebo len „súd“) rozsudkom určil, že úver vyplývajúci zo Zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcovej zmluvy o poskytovaní platobných služieb č. 264573011667858 zo dňa 29.9.2014 je bezúročný a bez poplatkov (I.), zamietol žalobu o určenie, že Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, ktorá je súčasťou Zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcovej zmluvy o poskytovaní platobných služieb č. 264573011667858 zo dňa 29.9.2014, je neplatná (II.), zamietol žalobu o určenie, že rozhodcovská doložka v bode 15. Zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcovej zmluvy o poskytovaní platobných služieb č. 264573011667858 zo dňa 29.9.2014 je neplatná (III.) a napokon rozhodol tiež o trovách konania tak, že žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov konania (IV.).

2. Súd prvej inštancie tak rozhodol o žalobe žalobcu skutkovo odôvodnenej tým, že Zmluva o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcovej zmluvy o poskytovaní platobných služieb č. 264573011667858 zo dňa 29.9.2014 obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a nemá obligatórne náležitosti v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení platnom v čase uzavretia zmluvy (k 31.12.2014), a tak úver vyplývajúci z tejto zmluvy je bezúročný a bez poplatkov. Vykonaným dokazovaním súd mal preukázané, že medzi stranami sporu bola dňa 29.9.2014 uzavretá Zmluva o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcová zmluva o poskytovaní platobných služieb č. 264573011667858 (ďalej len „zmluva“ alebo „zmluva o úvere“), na základe ktorej právny predchodca žalovaného CETELEM SLOVENSKO a.s. so sídlom Bratislava,

Panenská 7, poskytol žalobcovi revolvingový úver s výškou úverového rámca 5.000,- €, aktuálnou výškou úverového rámca 700,- € a výškou mesačnej splátky 5 % z dlžnej čiastky zaokrúhlenej na najbližší vyšší násobok 300 s tým, že splatnosť prvej mesačnej splátky bola stanovená na 10. deň v mesiaci nasledujúcom po mesiaci, v ktorom bolo uskutočnené 1. čerpanie revolvingového úveru v sume 344,54 €, splatnosť mesačnej splátky bola dohodnutá na 10. deň v mesiaci. Výška úrokovej sadzby bola dojednaná ako fixná 30 % p.a., RPMN je 34,49 % a priemerná hodnota RPMN - 24,35 %; zmluva bola uzavretá na dobu neurčitú. Z bodu 1.1. zmluvy vyplýva, že žalobca ako dlžník si zvolil Štandardný súbor poistenia, s výškou poplatku za poistenie 4,99 %, v zmysle bodu 6.2. zmluvy dlžník berie na vedomie, že poplatok za poistenie uvedený v základných podmienkach zmluvy je vyjadrený percentom z mesačnej splátky revolvingového úveru. Podľa bodu 1.1. zmluvy dodatočnými predpokladmi pre výpočet RPMN uvedenej v zmluve boli výška čerpania úveru 700,- €, výška mesačnej splátky 68,24 €, poplatok za správu revolvingového úveru 0,00 € a splatenie úveru v 12 rovnakých mesačných splátkach. Zároveň sa uviedlo, že pri výpočte RPMN nebola zohľadnená suma určená na úhradu poistného, pretože poistenie nie je podmienkou revolvingového úveru a dlžník je oprávnený svoj súhlas s poistením revolvingového úveru kedykoľvek odvolať, a to aj pred poskytnutím úveru. Ďalej súd prvej inštancie zistil, že na zabezpečenie úveru uzavreli strany sporu Dohodu o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov podľa ust. § 551 Občianskeho zákonníka, ktorá je súčasťou zmluvy o úvere, v zmysle ktorej žalobca ako dlžník výslovne a neodvolateľne súhlasí, aby mu v prípade omeškania so splácaním revolvingového úveru/závazkov vyplývajúcich z rámcovej zmluvy o poskytovaní platobných služieb viac ako jeden mesiac, t.j. ak nezaplatí minimálne dve po sebe nasledujúce splátky úveru, uskutočňoval platca mzdy mesačné zrážky zo mzdy, a to až do splatenia čerpaného úveru v celom rozsahu vrátane príslušenstva, a aby zrazenú mzdu poukazoval na účet žalovaného. V bode 15.1 zmluvy označenom ako „Rozhodcovská doložka“ sa strany dohodli, že všetky spory vzniknuté z tejto zmluvy vrátane sporov o platnosť, výklad alebo zánik zmluvy, sa budú prejednávať a rozhodovať v rozhodcovskom konaní pred jediným rozhodcom Stáleho rozhodcovského súdu pri Komerčnej rozhodcovskej spoločnosti, a.s., so sídlom v Čadci, Nábřežná 1253, alebo Rozhodcovského súdu v Bratislave, so sídlom v Bratislave, Ventúrska 14, pričom v zmluve je vyznačené miesto na vyjadrenie prípadného nesúhlasu s týmto ustanovením 15.1. Podľa výpisu z účtu kreditnej karty CETELEM vedenej na žalobcu za mesiac máj 2016 k úverovému účtu č. 427 336 69241100 žalovaný vykazoval u žalobcu aktuálny úverový rámec 1.300,- €, s dlžnou čiastkou 1.236,82 € a minimálnou výškou splátky 231,- €. Z potvrdenia žalovaného o odfinancovaní peňažných prostriedkov z 27.2.2018 vyplynulo, že žalobca ako dlžník v období od 29.9.2014 do 20.2.2016 z kreditnej karty opakovane čerpal peňažné prostriedky a celkom vyčerpal sumu 1.412,56 €, pričom v období od 14.10.2014 do 13.12.2016 uhradil na úverový záväzok platby v sume 798,79 €.

3. Súd prvej inštancie na takto zistený skutkový stav aplikoval ustanovenia § 52 ods. 1, 3 a 4, § 53 ods. 1 až 5, § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a ust. § 1 ods. 2, § 2 písmen a), b), d), g), h) a i), § 7 ods. 1, § 9 ods. 2, § 11 ods. 1, 2 a 4, § 19 ods. 1 až 5 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 470 ods. 1 a 2, § 471 ods. 1, § 355 ods. 1, § 137 Civilného sporového poriadku (ďalej „CSP“); právne posúdil vzťah strán ako záväzkový zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a dospel k záveru, že v úverovej zmluve je uvedený nesprávny údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (ďalej len „RPMN“), hodnota uvedenej RPMN nekorešponduje s reálnym stavom úverového vzťahu medzi stranami sporu, a preto je úver bezúročný a bezpoplatkový v zmysle ust. 11 ods. 1 písm. d) zák. č. 129/2010 Z.z. Nesprávnosť údajov o RPMN odôvodnil ust. § 2 písm. g) zák. č. 129/2010 Z.z. cit. zákona, formulácia ktorého podľa názoru súdu prvej inštancie nevylučuje poistné medzi stranami dobrovoľne dohodnuté z nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, a teda ani z ich zahrnutia do príslušných výpočtov ako RPMN, tak aj ich uvedenia do celkovej čiastky vymedzenej v ust. § 2 písm. h) zák. č. 129/2010 Z.z. cit. zákona. Pokiaľ sa totiž zmluvné strany dohodli, že žalobca ako spotrebiteľ ich bude uhrádzať v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, tak ich následne aj „musí“ uhrádzať a v takom prípade splátky poistného treba vnímať ako poplatok akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere. Navyše sú to poplatky žalovanému ako veriteľovi známe, keďže nejde o dojednanie poistenia mimo rámca uvedenej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Opätovne súd zdôraznil, že na rozdiel od notárskych poplatkov zákon takéto poistenie výslovne z definície „celkových nákladov spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom“ nevylučuje, a preto ako také je potrebné ich zahrnúť do celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, a tým aj do výpočtu RPMN, aj keď tá v prípade revolvingu má mať len informatívny charakter, je však povinnou súčasťou zmluvy. Podľa obsahu zmluvy

o úvere náklady na poistné neboli zahrnuté do výpočtu RPMN, a teda hodnota RPMN uvedená v zmluve nezodpovedá skutočnému stavu veci a bola takto uvádzaná v neprospech spotrebiteľa, t.j. uvádzala sa hodnota nižšia než bola v skutočnosti. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s názorom žalobcu, že zmluva o úvere neobsahovala údaje o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v akom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Uviedol, že v danom prípade v zmluve bola zrejماً výška úveru, resp. úverového rámca (700,- €), pričom výška 1. čerpania revolvingového úveru bola v sume 344,54 €, druh a účel úveru, typ a výška úrokovej sadzby (revolvingový úver na nákup tovaru alebo služby, fixná 30,00 % p.a.), výška poplatku za správu úverového účtu (podľa Sadzobníka poplatkov) a za poistenie schopnosti splácať úver (štandardný súbor poistenia s výškou poplatku za poistenie 4,99 %), výška anuitnej splátky (5% z dlžnej čiastky zaokrúhlenej na najbližší vyšší násobok 300), termín splatnosti 1. anuitnej splátky (10. deň v mesiaci nasledujúcom po mesiaci, v ktorom bolo uskutočnené 1. čerpanie revolvingového úveru), splatnosť úveru a počet anuitných splátok sa neurčuje vzhľadom na revolvingový charakter úveru a dojednanie zmluvu na dobu neurčitú, periodicita a termín splatnosti anuitnej splátky (mesačne, 10. deň kalendárneho mesiaca). V tejto súvislosti citoval právny názor z rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C- 42/15 Home Credit Slovakia, a.s. c/a Klára Bíróová z 9.11.2016, a to bod 3 uvedeného rozsudku a nadväzujúce uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 146/2017 zo dňa 22.2.2018, v zmysle ktorých požiadavka na uvedenie v zmluvných dojednaniach aj prípadného poradia, v akom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia nie je namieste, nakoľko ustanovenie zák.č. 129/2010 Z.z. je potrebné vykladať eurokonformne, a preto je nutné vyvodiť záver, že ust. § 9 ods. 2 písm. k) cit. zákona len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa. Žalobu v časti určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a rozhodcovskej doložky súd zamietol z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení, nakoľko tým, že súd vyslovil, že revolvingový úver poskytnutý na základe Zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcovej zmluvy o poskytovaní platobných služieb č. 264573011667858 je bezúročný a bez poplatkov, nič by sa nezmenilo na tom, že žalobca by bol povinný žalovanému vrátiť len dosiaľ nesplatenú časť poskytnutej istiny úveru, bez akýchkoľvek poplatkov a úrokov ako príslušenstva istiny. Žalobca taktiež neuviedol príslušný osobitný predpis, z ktorého by mu možnosť určenia takejto skutočnosti vyplývala tak ako to ustanovuje § 137 písm. d) CSP. Neodkladné opatrenie nariadené uznesením č.k. 16C/137/2016-19 zo dňa 30.6.2016 súd nezrušil v zmysle ust. § 335 ods. 1 CSP, vzhľadom na to, že žalobe vo veci samej čiastočne vyhovel. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 a 2 CSP a vzhľadom na čiastočný úspech strán, žiadnej zo strán sporu náhradu trov konania nepriznal.

4. Rozsudok vo vyhovujúcom výroku, ktorým súd určil, že úver je bezúročný a bezpoplatkový (I.) a v súvisiacom výroku o trovách konania (IV.) napadol včas podaným odvolaním žalovaný z odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 písmen f) a h) CSP, odôvodniac odvolanie tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zmenil tak, že žalobu zamietne a prizná žalovanému nárok na plnú náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie, ako aj náhradu trov odvolacieho konania. V odvolaní žalovaný namietal nesprávne právne posúdenie veci a nesprávne skutkové zistenie, pokiaľ ide o vyhodnotenie, že úverová zmluva neobsahuje správny údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov. Podľa názoru žalovaného RPMN je v úverovej zmluve vypočítaná správne a v súlade s ustanoveniami zákona č. 129/2010 Z.z. (ust. § 2 písm. g/ cit. zákona), z ktorého jasne vyplýva, že do celkových nákladov spojených so spotrebiteľským úverom patria aj náklady na poistné (doplnkové služby) jedine v prípade, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poistnom (o poskytnutí takejto doplnkovej služby), aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok. Inak povedané, ak uzatvorenie poistnej zmluvy je fakultatívne, hodnota poistného sa nezapočítava do celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom. V danom prípade žalovaný listinným dôkazom preukázal, že poistné nebolo podmienkou získania spotrebiteľského úveru žalobcom, čo vyplýva z úverovej zmluvy (čl. 1 ods. 1.1.), ktorá obsahuje súbor poistenia, ktorý si žalobca zvolil na základe vlastnej slobodnej vôle a poistenie nebolo podmienkou poskytnutia spotrebiteľského úveru, z tohto dôvodu ho nie je možné započítať do celkových nákladov spotrebiteľa, ktoré sú relevantné pre výpočet RPMN. Záver súdu prvej inštancie, že poistné bolo potrebné zahrnúť do výpočtu RPMN je nesprávny a v rozpore s priamym znením zákona č. 129/2010 Z.z. Nesúhlasil ani s rozhodnutím o trovách konania, považujúc ho za nesprávne, keďže žalobca z troch nárokov mal úspech len v jednom (o určení bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru), teda v 1/3

a žalovaný mal úspech v 2/3 - inách. Logicky preto z toho vyplýva, že žalovaný má nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 1/3.

5. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného poprel skutkové tvrdenia žalovaného, ktoré označil za klamlivé a zdôraznil, že má záujem o splatenie poskytnutého úveru v súlade s platnou právnou úpravou a Ústavou SR v čiastke, na ktorej sa zmluvne v čase jej podpisu dohodol a ktorú prijal bez akýchkoľvek ďalších poplatkov. Podľa žalobcu doteraz uplatňované finančné nároky žalovaného sú bez právneho titulu, sú bezdôvodným obohacovaním sa veriteľa vo finančný neprospech žalobcu a konanie žalovaného je nekalou obchodnou praktikou. Mal za to, že poistenie úveru je považované v zmysle ust. § 53 ods. 1 a 4 OZ za neprijateľnú zmluvnú podmienku, tiež zmluvu, ktorá je písaná drobným písmom, zmluvné obchodné podmienky, oznámenie predčasnej splatnosti úveru a zabezpečenie úveru dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov považoval za neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré spôsobujú spornosť práva medzi stranami sporu. Rozporoval tiež výšku poskytnutého úveru a mal za to, že žalovaný nepreukázal súdu skutočnú výšku poskytnutých finančných prostriedkov, nepredložil ani relevantný a prehľadný dôkaz o vzájomných plneniach medzi veriteľom a dlžníkom, predložený zoznam pohľadávok nie je pre súdny spor relevantný. Upriamil pozornosť na rozsudky Súdneho dvora EÚ vo veciach C- 240/98 až 244/98, C- 14/83, C- 334/92, C- 168/05. Keďže žalovaný koná v rámci svojej podnikateľskej činnosti súvisiacej s poskytovaním finančných služieb spotrebiteľom, má tisíce klientov, a preto je možné konštatovať, že ani v tejto veci sa nejedná o individuálne dojednané zmluvné podmienky. Tvrdil, že žalovaný ako veriteľ zámerne spracoval znenie textu zmluvy vo svoj prospech, čím na seba zobral zodpovednosť za svoje nezákonné konanie a svojím konaním tak dáva oprávnený dôvod k naliehavému právnemu záujmu. Navrhol preto, aby súd zmluvnú dokumentáciu medzi žalobcom a žalovaným podrobil súdnej kontrole s akcentom na prítomnosť neprijateľných zmluvných podmienok. Záverom navrhol vykonať dôkazy a uznesením uložiť žalovanému predložiť vyčíslenie amortizačného finančného rozboru istiny preukazujúce reálne čerpanú istinu, celkovú čiastku vykonaných plnení v prospech žalovaného, aktuálny kumulatívny zostatok pohľadávok, t.j. doteraz neuhradený zostatok istiny, zostatok úrokov a poplatkov, a predložiť tiež originál splnomocnenia žalovaného k podpisu predmetnej zmluvy splnomocnencom uvedeným v predmetnej zmluve v časti podpis za veriteľa.

6. Žalovaný v odvolacej replike (vyjadrenie z 23.7.2018 na č.l. 169 -170) uviedol, že uzavretie úverovej zmluvy, predmetom ktorej bolo poskytnutie revolvingového spotrebiteľského úveru s výškou úverového rámca 5.000,- €, pričom aktuálna výška úverového rámca (t.j. v čase podpisu úverovej zmluvy) predstavovala 700,- €, jednoznačne vyplýva z dôkazov predložených v konaní pred súdom prvej inštancie a žalobca žiadnym dôkazom nepreukázal opak. Žalovaný dôkazmi priloženými k jeho vyjadreniu zo dňa 1.3.2018 preukázal, akú sumu žalobca čerpal titulom revolvingového spotrebiteľského úveru, akú sumu uhradil a predložil aj rozpis jednotlivých splátok. Uviedol, že úverová zmluva je kompletná, preto tvrdenie žalobcu o tom, že nepodpísal Zmluvné obchodné podmienky, považuje za nepreukázané, nevzťahujúce sa na tento prípad. Neobstojí ani námietka žalobcu, že oznámenie predčasnej splatnosti úveru sa považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku a v tejto súvislosti žalovaný poukázal na ust. § 565 a § 53 ods. 9 OZ a uviedol, že táto možnosť bola dohodnutá aj v bode 7 ods. 7.1 písm. a) úverovej zmluvy. Záverom dodal, že sa pridržiava podaného odvolania, ako aj vyjadrení, ktoré predložil v konaní pred súdom prvej inštancie.

7. Žalobca v odvolacej duplike (vyjadrenie zo 14.8.2018 na č.l. 180 - 187) opakovane poprel skutkové tvrdenia žalovaného s poukazom na ustanovenia Občianskeho zákonníka týkajúce sa neprijateľných zmluvných podmienok. Mal za to, že úverová zmluva má preukázateľne neprijateľné zmluvné podmienky, ktorých obsah on ako spotrebiteľ nemohol ovplyvniť a preukázateľne neboli dojednané individuálne. Zopakoval skutočnosti, ktoré uviedol vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovaného. S poukazom na ust. § 52 ods. 2, § 53 ods. 1, 4 a § 54 ods. 1 druhá veta OZ uviedol, že veriteľ požaduje od neho okrem úrokov aj sankcie a plnenie za službu, ktorej poskytnutie v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa, ako aj plnení, o ktorých spotrebiteľ pred uzavretím zmluvy nebol informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie, konkrétne rôzne poplatky v prospech veriteľa, zmluvnú pokutu a tiež úroky po zosplatnení úveru. Absencia stanovenia úroku v zmluve o spotrebiteľskom úvere nespôsobí povinnosť platiť obvyklé úroky aj po zosplatnení úverovej zmluvy so spotrebiteľom, vzhľadom na ust. § 517 ods. 2 OZ mu vzniká povinnosť platiť len úroky z omeškania, avšak nie riadne úroky. Taktiež poukázal aj na ust. § 566 a § 581 OZ týkajúce sa započítania plnenia dlžníka a neprípustnosti započítania a záverom zotrval na svojich návrhoch uvedených vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného.

8. Rozsudok vo výrokoch, ktorými súd prvej inštancie zamietol žalobu o určenie, že ustanovenia dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, ktorá je súčasťou Zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcovej zmluvy o poskytovaní platobných služieb č. 264573011667858 zo dňa 29.9.2014 sú neplatné (II. výrok) a zamietol žalobu o určenie, že rozhodcovská doložka v bode 15. v Zmluve o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcovej zmluvy o poskytovaní platobných služieb č. 264573011667858 zo dňa 29.9.2014 je neplatná (III. výrok), neboli odvolaním napadnuté (§ 379 CSP), nadobudli právoplatnosť (§ 227 ods. 1 CSP a ust. § 367 ods. 1 a contrario CSP), a preto v tejto časti rozsudok nebol v odvolacom konaní preskúmaný.

9. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas a oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov, s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle § 380 ods. 2 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné, žalovaným uplatnený odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP v prejednávanej veci je preukázaný a rozsudok v napadnutom vyhovujúcom výroku z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci nie je vecne správny, preto odvolací súd podľa ust. § 388 CSP rozsudok v tomto výroku zmenil tak, že žalobu o určenie, že úver vyplývajúci zo zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcovej zmluvy o poskytovaní platobných služieb č. 264573011667858 zo dňa 29.9.2014 je bezúročný a bez poplatkov, zamietol.

10. Rozsudok odvolacieho súdu bol verejne vyhlásený dňa 20.11.2019 v pojednávacej miestnosti Krajského súdu v Košiciach č. dv. 215/2.p., po predchádzajúcom zverejnení miesta a času tohto procesného úkonu na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Košiciach v súlade s ust. § 219 ods. 1, 3 a § 378 ods. 1 CSP.

11. Žalovaný v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, t.j. uplatnil odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písmen f) a h) CSP.

12. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP (t.j. súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 CSP (do 30.6.2016 s ust. § 132 O.s.p.), a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, § 193 a § 205 CSP (do 30.6.2016 z ust. § 133 až 135 O.s.p.).

13. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP (spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci) odvolací súd uvádza, že vo všeobecnosti právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikáciou konkrétnej právnej normy na zistený skutkový stav vyvodzuje zo skutkových zistení, aké práva a povinnosti majú subjekty konania podľa hmotného práva. Nesprávnym právnym posúdením je potom potrebné rozumieť omyl v tomto postupe, a teda nesprávnosť pri aplikácii práva na skutkové zistenia. O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak súd neaplikoval právnu normu vôbec, alebo ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo ak aj aplikoval správny predpis, ktorý tiež správne interpretoval, avšak právnu normu nesprávne na zistený skutkový stav použil, teda v skutkových okolnostiach z právnej normy vyvodil nesprávne závery o právach a povinnostiach strán.

14. Odvolací súd po preskúmaní rozsudku v napadnutej časti v medziach žalovaným uplatnených odvolacích dôvodov a z hľadiska odvolacích námietok obsiahnutých v odvolaní dospel k záveru, že

odvolací dôvod spočívajúci v nesprávnom právnom posúdení sporu v prejednávanej veci je preukázaný a odvolateľom dôvodne uplatnený.

15. Žalovaný svojimi odvolacími námietkami v intenciách uplatneného odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP nastolil predmetom odvolacieho prieskumu správnosť právneho záveru súdu prvej inštancie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. So zreteľom na dôvody, na podklade ktorých súd dospel k tomuto záveru, sa stala pre posúdenie vecnej správnosti napadnutého rozsudku v intenciách odvolateľom uplatneného odvolacieho dôvodu v odvolacom konaní kľúčovou otázkou úplnosti úverovej zmluvy z hľadiska obsahových náležitostí určených pre spotrebiteľské úverové zmluvy v ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy, predovšetkým čo do správnosti (úplnosti) údajov o RPMN úveru uvedeného v úverovej zmluve.

16. Súd prvej inštancie záväzkový právny vzťah strán, v ktorom žalovaný konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti a žalobca nesporne v takomto postavení nevystupoval (§ 52 ods. 3 a 4 OZ), celkom správne posúdil ako spotrebiteľský podľa ust. § 52 a nasl. OZ a správne preto aplikoval na úverovú zmluvu uzavretú medzi právnym predchodcom žalovaného CETELEM SLOVENSKO a.s. so sídlom v Bratislave, Panenská 7, ako dodávateľom a žalobcom v hmotnoprávnom postavení spotrebiteľa okrem všeobecnej občianskoprávnej úpravy tiež osobitný zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy. Napriek tomu, že na posudzovaný prípad súd prvej inštancie aplikoval správne právne normy, sčasti ich ale nesprávne interpretoval a dospel preto k nesprávne právnemu záveru, že spotrebiteľský úver poskytnutý žalobcovi je bezúročný a bezpoplatkový z dôvodu nesprávnej, v rozpore so skutočnosťou a v neprospech spotrebiteľa uvedenej výšky RPMN v úverovej zmluve uzavretej dňa 29.9.2014 medzi právnym predchodcom žalovaného ako veriteľom a žalobcom v postavení dlžníka. K tomuto záveru dospel súd prvej inštancie na podklade úvahy, že do celkových nákladov úveru, ročným vyjadrením ktorých je údaj o RPMN, je potrebné podľa ust. § 2 písm. g) zák. č. 129/2010 Z.z. zahrnúť aj náklady na poistenie, na ktorom sa zmluvné strany mali dohodnúť, ako náklad spotrebiteľa spojený so spotrebiteľským úverom; zákon totiž výslovne z takýchto nákladov vylučuje len notárske poplatky. Odvolací súd sa nestotožňuje so spôsobom, akým súd prvej inštancie zodpovedal otázku správnosti (úplnosti) údajov o RPMN v posudzovanej úverovej zmluve. Pri tomto posúdení a závere o nesprávnej výške RPMN - 34,49 % uvedenej v úverovej zmluve v neprospech spotrebiteľa, súd prvej inštancie vyšiel z nesprávnej interpretácie ust. § 2 písm. g) zák. č. 129/2010 Z.z., podľa ktorého celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom sú všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov, s tým, že osobitne do celkových nákladov patria aj poistné a náklady spojené so zmluvou o zabezpečení záväzku spotrebiteľa podľa tohto zákona, ktorých uzavretím bolo podmienené získanie spotrebiteľského úveru alebo jeho získanie za ponúkaných podmienok.

17. Citované ust. § 2 písm. g) zák. č. 129/2010 Z.z. vo vete za bodkočiarkou príkladmo vymenováva, aké náklady je potrebné zahrnúť do celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom. Do celkových nákladov je potrebné zahrnúť aj náklady na doplnkové služby a za také zákonodarca považuje aj tzv. povinné poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok. Podľa úvahy súdu prvej inštancie je nutné do RPMN zahrnúť aj zmluvne dobrovoľne dohodnuté poistné, z dôvodu, že ak sa na ňom strany zmluvne dohodli, žalobca ako spotrebiteľ ho musí uhrádzať a v takom prípade sa splátky poistného musia vnímať ako poplatok akéhokoľvek druhu, ktorý musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere. Odvolací súd úvahu súdu prvej inštancie nepovažuje za správnu a v tomto smere sa bez výhrad stotožňuje s argumentáciou žalovaného, podľa ktorej do celkových nákladov spojených so spotrebiteľským úverom patria aj náklady na poistné (doplnkové služby) jedine v prípade, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poistení úveru (o poskytnutí doplnkovej služby), aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok, teda ak poskytnutie úveru bolo poistením úveru podmienené. Ak je však uzavretie poistnej zmluvy fakultatívne a spotrebiteľ na túto službu pristúpi dobrovoľne, hodnota poistného nevstupuje (nezapočítava sa) do celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom. Pokiaľ preto súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania vyvodil záver, že z dôvodu nezahrnutia nákladov poistného do výpočtu RPMN, hodnota RPMN deklarovaná v zmluve je neúplná, nezodpovedajúca

skutočnému stavu veci (uviedla sa hodnota nižšia než aká bola v skutočnosti) a bola takto uvádzaná v neprospech spotrebiteľa, s týmto záverom sa odvolací súd nestotožňuje. Podľa názoru odvolacieho súdu žalobca ako spotrebiteľ mal možnosť uzavrieť zmluvu o úvere aj bez poistenia, na poistenie úveru pristúpil dobrovoľne a poskytnutie revolvingového úveru ním nebolo podmienené, čo vyplýva z obsahu zmluvy o úvere (Základné podmienky ZoRSÚ, bod 1.1.), v ktorej je výslovne deklarované, že poistenie nie je podmienkou poskytnutia revolvingového úveru a tiež, že dlžník (žalobca) je oprávnený kedykoľvek odvolať svoj súhlas s poistením revolvingového úveru, a to aj pred poskytnutím úveru. V prejednávanej veci nebola tvrdená ani dokazovaná zistená skutočnosť, ktorá by skutkové zistenie o dobrovoľnom uzavretí poistenia úveru zo strany žalobcu spochybnila. Vzhľadom na uvedené preto žalovaný správne do výpočtu celkových nákladov úveru (údaj o RPMN) nezahrmul náklady poistného. V zmluve teda nebola nesprávne uvedená RPMN v neprospech spotrebiteľa, podľa zistenia odvolacieho súdu RPMN vyjadrená v posudzovanej úverovej zmluve údajom 34,49 % neprevyšuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi limitovanú dvojnásobkom priemernej RPMN pri obdobnom úvere (24,35 %) a je plne v súlade s platnou právnou úpravou (ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v spojení s § 1a nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení nariadenia vlády SR č. 141/2014 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka); úverová zmluva obsahuje obligatórne náležitosti predpísané zákonom č. 129/2010 Z.z., a preto ju nemožno sankcionovať domnienkou o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách v znení neskorších predpisov.

18. Súd prvej inštancie po vykonaní dokazovania dospel k nesprávnemu právnemu záveru, pokiaľ posúdil spotrebiteľský úver ako bezúročný a bez poplatkov a žalobe v tejto časti vyhovel, a preto odvolací súd postupom podľa ust. § 388 CSP rozsudok v odvolaní napadnutom vyhovujúcim výroku (I.) zmenil a žalobu o určenie, že úver vyplývajúci zo zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcovej zmluvy o poskytovaní platobných služieb č. 264573011667858 zo dňa 29.9.2014 je bezúročný a bez poplatkov, ako nedôvodnú zamietol.

19. Vzhľadom na zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie, odvolací súd rozhodol o nároku sporových strán na náhradu trov celého konania podľa ust. § 396 ods. 2 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 2, § 262 ods. 1 CSP. Žalobca nebol v spore úspešný a žalovaný mal v konaní plný úspech, a preto odvolací súd priznal žalovanému náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie i trov odvolacieho konania proti žalobcovi v plnom rozsahu. O výške žalovanému prisúdenej náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 CSP).

20. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak: a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý

výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP), môže ho podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), a to v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Táto povinnosť neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného odvolania (§ 435 CSP).